

Misbruik in de Yoga wereld
(November 2019, René Tol)

De Volkskrant van zaterdag 2 november bracht een 4 pagina groot artikel over misbruik in de Yoga wereld. De New York Times bracht recent ook een groot artikel met getuigenissen van yoga docenten en deelnemers die soms schokkende verhalen vertellen over misbruik.

In de dagelijkse lespraktijk stellen deelnemers vragen over hoe het zit en hoe deelnemers zich veiliger kunnen voelen in de les.

Inmiddels heeft de PR-commissie van de VYN een bericht op de Yoganederland.nl website gezet waar je naar zou kunnen verwijzen. Het bestuur zoekt ook contact met de journalisten die deze berichtgeving op gang hebben gebracht. Ook op facebook hebben we aandacht besteed aan de soms schokkende verhalen.

Als je het gemist hebt kunnen we je aanbevelen het Volkskrant artikel van 2 november en wellicht ook de New York times er nog eens op na te lezen. Een minuut googelen geeft schokkende beelden en video's.

De VYN neemt nadrukkelijk afstand van "Guru-isme": het vereren van een leraar. De semi-goddelijke status van sommige leraren heeft bijgedragen aan het misbruik. Verhalen van yogadocenten die tijdens hun opleiding zijn misbruikt zijn des te schokkender omdat ze tijdens het misbruik zelf niet bij machte bleken er iets tegen in te brengen. De beschreven praktijk van onder meer Pattabhi Jois en Bikram waren dermate intimiderend dat docenten in opleiding aan zichzelf begonnen te twijfelen en geen weerstand konden bieden aan de situatie. Jois is overleden in 2009, dus het speelde jaren geleden. Dat het nu pas zo groot in de publieke belangstelling komt betekent dat mensen die dit is overkomen er jaren lang mee hebben rondgelopen.

De lijst met gevallen van misbruik in de yoga wereld is schokkend lang. Een recent gehoorde uitspraak is dat "elke traditie nu zn eigen schandaal heeft". Het lijkt waar te zijn. Toen ik even op internet rondkeek zag ik een lijst van 35 ernstige gevallen van misbruik vanuit diverse tradities.

De VYN heeft niet voor niets een beroepscode. Elke vorm van misbruik van macht in een les situatie wordt daar nadrukkelijk benoemd. Daar wordt in onze erkende opleidingen behoorlijk aandacht aan besteed.

De "Amerikaanse" scholen van recente jaren leggen wat meer nadruk op "correct" uitvoeren van asana's. Daarbij worden leraren getraind in het geven van fysieke correcties. Op de VYN congressen hebben we ook aandacht besteed aan dit soort stromingen uit de Ashtanga en Iyengar wereld. Meer traditionele scholen in Nederland hebben in de opleiding het standpunt verkondigd dat we leerlingen niet aanraken tijdens de les. In mijn eigen opleiding was dat een nadrukkelijk uitgangspunt. De discussie hierover is nog niet klaar, maar het zou wel weer eens die kant op kunnen gaan.

Advies is om het gesprek aan te gaan met onze deelnemers en daarbij desnoods te verwijzen naar het standpunt van de VYN hierover. Namasté, René

Aanvulling: Trouw van 25 november 2019 kwam met "Een nieuw #Metoo-debacle: Yogadocenten met losse handen" en verwees daarin naar een Netflix documentaire over misbruik door Bikram.